

Venäläistaustaisten maahanmuuttajien rippikoulu Suomussalmen seurakunnassa Pastori Markku O. Päiviö Hankkeen loppuraportti 14.11.2006 Hki

1. Hankkeen esittely

Taustaa:

Viimeisten viiden vuoden aikana on kuntaamme muuttanut huomattava joukko (40-60) maahanmuuttajia lähes pelkästään entisen NL:n alueelta. Suurin osa maahanmuuttajista on naisia, joillakin heistä lapsi(a). Myös muutamia kokonaisia perheitä tai vanhoja pariskuntia on palannut Suomeen lähinnä Inkerinsuomalaisella paluumuuttajan statuksella, viimeisimmistä 2005-2006 maahanmuuttajista kokonaisia perheitä on useampia. Kaikkiaan maahanmuuttajia lienee tällä hetkellä jo n.100 h, mikä vastaa yli prosenttia alle 10.000 asukkaan kunnassa. Hankkeen suunnitteluvuoden 2004 ja toteutumisvuoden 2006 aikana maahanmuuttajien lukumäärä paikkakunnalla on pysynyt jokseenkin samana, vaikka erityisesti niissä kokonaan maahanmuuttajista koostuvissa perheissä, muuttoliike on jatkunut edelleen joko Kajaaniin tai erityisesti Kymenlaaksoon tai Lahteen. Todennäköisinä syinä parempi työllistyminen ja helpommat liikenneyhteydet Venäjälle.

Suomussalmen kunnassa on laadittu 1990-luvun lopulla kotouttamisohjelma, jonka työryhmässä ovat olleet mukana sekä Suomussalmen evl-srk:n että Kajaanin ort-srk:n edustajat. Uskonnollisesti maahanmuuttajat edustavat pääosin kirkkoihin kuulumattomia, mutta myös jo Venäjällä luterilaiseen Inkerin kirkkoon kuin Venäjän ort. kirkkoon ja vapaisiin suuntiin kuuluvia.

Maahan pysyvämmiin asettuneiden maahanmuuttajien keskuudessa on jo pitempään esiintynyt kiinnostusta liittyä Suomen ev.lut. kirkkoon, mikä puolestaan loi pohjaa ensimmäiselle ryhmärippikoululle 2001 syksyllä (14 h). Ryhmän muotoutumiseen vaikutti ratkaisevasti keski-ikäisen maahanmuuttajamiehen hautajaisten muistotilaisuus, jossa syntyi keskustelua kirkkoon liittymisestä. Tosin siitäkin kului vielä puolitoista vuotta, kunnes ryhmä saatiin jalkeille. Tähän oli syynä mm. vetäjän ajalliset resurssit sekä tulkkauskyvykset. Aiemmin oli järjestetty muutamia yksityisrippikouluja.

Toinen rippikoulu järjestettiin syksyllä 2004, jolloin konfirmoitiin 15 aikuista ja kastettiin yhteensä 8 maahanmuuttajaa. Seurakunnassa on yhteensä 46 jäsentä (31.12.2004), joiden äidinkieli on muu kuin suomi ja lisäksi on monia kaksikielisiä lapsia ja nuoria. Molemmissa ryhmissä opetuskielenä on ollut suomi, mutta opetusmateriaalien käytössä sekä suomi että venäjä, lisäksi ryhmissä on ollut maahanmuuttajataustainen tulkki. Jälkimmäisessä ryhmässä papin työparina on toiminut Karhumäeltä lähtöisin oleva maahanmuuttajanainen, jonka tehtäväalueena

seurakunnassa on mm. kanttorin lomittaminen. Muista seurakunnan työntekijöistä rippikouluissa ovat olleet mukana sekä osa-aikainen lähetyssihteeri että kaksi diakoniatyöntekijää, jotka ovat vastanneet yhden illan ohjelmasta.

2. Hankkeen tavoitteet

Uudessa maahanmuuttajien suomen kielen valmennusryhmässä toukokuussa 2005 ilmeni kiinnostusta rippikoulua kohtaan, jonka järjestäminen tulee seurakunnan tehtäväksi lähimmän vuoden aikana. Tämän suunnitelman tarkoituksena on palvella uuden ryhmän työskentelyä ja antaa sille sekä toteutusrunko että testata materiaaleja. On mainittava, että DIAK:n Pieksämäen yksikön sosionomiopintoja varten Suomussalmelta on valmistunut opinnäytetyö ”Venäjältä muuttaneiden naisten voimavaroja ja kotoutumisen ongelmakohtia” (Aila Moilanen, syksy 2005). Tämän raportin liitteenä on osio 10 Maahanmuuttajatyön kehittäminen tutkimustulosten pohjalta (Moilanen 2005, 48-51).

3. Hankkeeseen osallistuminen

Rippikoulusta tiedottaminen ja ryhmän kokoaminen

Seurakunnassa saadaan tietoa uusista maahanmuuttajista mm. avioliittoa solmittaessa sekä ristiäisiä järjestettäessä. Näin syntyy kontakteja, jotka auttavat tunnistamaan myös muita uusia maahanmuuttajia. Parhaaksi tiedottamisen muodoksi onkin osoittautunut henkilökohtainen viestintä, jossa mukana on ollut maahanmuuttajan puoliso ja esimerkiksi lapsen kummi. Kotoutumisryhmät ovat myös tarjonneet informaatiolle hyvän mahdollisuuden. Lisäksi erityiset maahanmuuttajille tarjotut kutsutilaisuudet (esim. maahanmuuttajien kauneimmat joululaulut, joissa samalla on kerrottu suomalaisista jouluperinteistä ja kuultu maahanmuuttajien omista juhlatavoista) ovat tarjonneet tietoa seurakunnan toiminnasta ja rippikoulusta.

Maahanmuuttajien asettuminen ja työpaikkojen löytyminen heille mm. kaupan, turismin ja opetustoimen alueelta on tehnyt mahdolliseksi aikaisempaa näkyvämmän ja osallistuvamman aseman. Monet maahanmuuttajat ovatkin itse ”markkinoineet” seurakunnan rippikoulua. Koko ajan on johtavana periaatteena ollut hienotunteisuus ja ekumeeninen näkökulma, joka näkyy mm siten, että rippikoulun alussa on kerrottu paikkakunnalla toimivan myös Kajaanin ortodoksisen seurakunnan mikäli rippikouluun hakeutunut haluaakin osallistua sen elämään.

Henkilökohtaisten kontaktien ja maahanmuuttajien omien ryhmien tiedottamisen lisäksi on tarpeen tiedottaa myös seurakunnan omassa lehdessä ja paikallislehdessä maahanmuuttajien rippikoulusta, mikä laajentaa tiedonkulkua myös kantäväestöön ja auttaa sitä tiedostamaan sekä kunnan että myös seurakunnan monimuotoisuutta ja monikulttuurisuutta. Toimenpide-ehdotuksena kokonaiskirkolle: painettu rippikoulun

(konfirmatsiannaja skola) yleisesite tarvittaisiin venäjäksi.

Sopiva koko kahden ohjaajan ryhmälle on 8-16 jäsentä. On tärkeää, että ryhmämetodeja voidaan käyttää, mutta ryhmän paisuminen liian suureksi tekee siitä vähemmän keskustelemaan ja vaikeuttaa henkilökohtaisempien kysymysten käsittelyä.

Suomalaisesta aikuisrippikoulusta poiketen ryhmän jäsenten tietotaso vaihtelee suuresti, mutta yhteistä on kiinnostuksen ja kysymysten runsaus. Kristillisen perinteen puuttuminen merkitsee suuria tiedollisia aukkoja, mutta samalla raamattuaines tuntuu tuoreelta - toisin kuin monelle suomalaiselle.

On tärkeää, että ryhmässä on samat vetäjät koko rippikoulun ajan, mutta yhtä tärkeää on myös muidenkin seurakunnan työntekijöiden tutustuminen ryhmään.

4. Toiminta

Rippikoulun rakenne ilta(päivä)kokoontumisina a´ 1/12-2 t kerta

Rippikoulun ajankohtaa suunniteltaessa on tärkeää löytää useimmille sopiva aika.

Suomussalmen rippikouluissa ensimmäisen ryhmän kokoontumiset tapahtuivat tiistai-iltaisina 18-19.30. Jälkimmäinen ryhmä kokoontui torstai-iltapäivisin 15.30-17.30.

Monilla maahanmuuttajilla ei ole (vielä) ansiotyötä Suomessa, joten aika kuluu mm.

kotouttamisryhmässä ja suomen kielen opiskelussa. Tällöin voi olla hyvä ajankohta juuri varhaisilta tai iltapäivä. Harkittavaksi tulee seuraavan ryhmän osalta myös viettää yhteistä rippikoulupäivää/iltapäivää seurakunnan leirikeskuksessa. Tuolloin voisi olla mahdollista käyttää sekä leirikeskuksen elämyksellisiä seikkailurakenteita että myöskin saunoa ja viettää iltaa vapaamuotoisemmin yhdessä.

Johdanto ja ryhmän muodostaminen, keskeiset symbolit

Kokoontumiset I ja II

- esittelyä, taustoja, kuka minä olen karttatehtävän avulla (tarvitaan kaksi
- karttaa, joista toinen Itä-Euroopan kartta voi olla kalvona sekä kunnan
- kartta, johon sijoitetaan ensiksi ryhmäläisten nimet asuinpaikan mukaan
- ja sitten kuvat kunnan alueella toimivista kirkoista)
- miksi haluan rippikouluun mukaan?
- risti, ikoni, kirkkorakennus = kristinusko nähtävällä tavalla
- erilaisia kirkkoja Venäjällä / Suomessa
- miksi luterilainen kirkko? Lutherin ja Agricolan lyhyt kuvaus, virsi 170
- opetusvälineet: Katekismus, Raamattu, Virsikirja
- aiheen mukaisia virsiä

(todennäköisesti toisella kerralla tulee vielä uusi(a) jäsen(iä) mukaan, mikä otettava huomioon ohjelmaa toteutettaessa)

Raamattu ja sen käyttö

Kokoontuminen III

- erilaisia ja erikielisiä Raamattuja pöydällä – tartutaan Raamattuun
- konkreettisesti, kirja monelle ensi kertaa käsillä
- käydään kalvolla tai fläpillä aikajanalla keskeisiä asioita Raamatun synnystä ja taustasta
- luetaan katkelma alusta 1 Ms 1 ja lopusta Ilm 22 ja pohditaan kysymystä 66 kirjaa ja yksi kirja
- mahdollisesti tehdään äänestäminen jaloilla asettamalla Raamattu tuolille ja sijoittamalla itsestä tuntuva etäisyyden päähän (tehtävän mielekkyys käärsii, jos kellään ei ole kokemusta Raamatusta aiemmin)
- Raamatun käytön ero Venäjän ort. kirkossa ja luterilaisessa kirkossa
- Raamatun punainen lanka Joh 3:16, Rm 1:16 ja Mt 28:18-20
- TL 44 Sanan anna koskettaa

Kolme uskonkohtaa

Kokoontumiset IV-VI

Ensimmäinen uskonkohta

Jumala Luojana

- erityiskysymys: uskon ja tiedon suhde kristillisessä käsityksessä
- maailmasta ja sen synnystä
- II erityiskysymys: näkyvän ja näkymättömän suhde (ikonien merkitys)
- Ps 139 Minä olen ihme, ihminen osana luomakuntaa ja osana perhettä
- Jumala loi v. 135, Hyvä Jumala v. 471, Soi kunniaksi Luojan 462

Toinen uskonkohta

Jeesus ihmisenä

- erityiskysymys: Oliko Jeesus juutalainen? (mahd. Jeesuksen ”virkatodistuksen” täyttäminen pienryhmissä ja kootusti yhdessä)
- miten kirkko ja juutalaisuus kuuluvat yhteen?
- Enkeli taivaan v. 21
- jouluevankeliumi Lk 2 monisteella/Raamatusta

Jeesus Jumalan Poika

- kärsivän sovittajan salaisuus ”Maksettu on”
- virret 78 Vieraalla maalla kaukana ja 555 Oi Herra luoksein jää
- Jeesus-videon katsominen
- Raamatun tekstejä monisteella (mm. kärsimyshistoria Mt 27-28)

Kolmas uskonkohta

Jumala Pyhänä Henkenä

- miten Jumala siunaa ja mitä se ihmiselle merkitsee? (papin rooli siunauksen välittäjänä, sakramentit)
- hartautena kolmeen eriväriseen tuikkupesään asetettu tuikku, valo on sama, vaikka se näyttäytyy meille erivärisenä, Jumalan pyhän kolminaisuuden salaisuus ja hengen liekki
- seurakunnan lähetystoiminta ja kansainvälinen työ (lähetys sihteeri)
- Kosketa minua Henki v. 125, Liekkejä on monta 454

Eettisiä kysymyksiä – käskyt ja diakonia

Kokoontuminen VII

- etukäteen annettu aihe käskyistä, jonka perustalta jokainen voi kertoa
- kokemuksistaan
- etiikan ongelmia pienryhmätehtävinä (esim. uutispoimintoja päivän lehdestä)
- v. 600 Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan
- diakoniatyön esittelyä
- mahdollisesti koko osio diakoniatyöntekijöitten vetämänä

Sakramentit

Kokoontuminen VIII

- kuinka luterilainen kirkko opettaa, entäpä muiden kirkkojen
- pääkäsitykset? vertailua
- ainakin osa opetuksesta hyvä pitää kirkossa (alttaritaulut, kirkkojen
- symboliikka ja niiden välittämä opetus ja kuva sakramenteista)
- aiheeseen liittyviä virsiä esim. 218, 219, 452, 225

Jumalanpalveluselämä, konfirmaatioon valmistautuminen

Kokoontumiset IX-X

- kirkon juhlat, juhla-aikojen ruokaperinteet, laulut ja virret (joulu, pääsiäinen, juhannus), muut juhlat: ristiäiset, häät, hautajaiset
- jumalanpalveluksen pää rakenne
- konfirmaation merkitys ja harjoitukset, konfirmaatiojuhlan tarjoilu

Konfirmaatiomessu ja kirkkokahvit

- konfirmaatio sunnuntai-iltana (Ämmänsaaren) kirkossa klo 18 – tuttu paikka rippikoulun ajalta, jonka srk-salissa yhteiset kirkkokahvit ja todistusten ym. jako

- nyttikestit? suomalaisia ja venäläisiä leivonnaisia

Lisäksi jokainen tutustuu omin päin rippikoulun aikana kahteen seurakunnan tilaisuuteen, joista ainakin toinen on messu. Mietittävänä voisi olla ryhmän osallistuminen (jo rippikouluajana) johonkin tempaukseen/tapahtumaan esim. lähetyslounaan valmisteluun tai tietotaidon välittämiseen mikäli lounaalla haluttaisiin korostaa venäläistä ruokaa tai ryhmä voisi olla apuna venäläisen teepöydän kattamisessa lähetysten tai yhteisvastuun hyväksi (vrt. Moilasan toimenpide-ehdotukset).

Aiemmat toteutukset ovat perustuneet kahta kokoontumiskertaa lyhyempään rippikouluun, mutta kokemuksen perusteella on tärkeää järjestää oma kokoontumisensa pelkästään ryhmäläisten taustojen kartoittamiseksi ja toiseksi oma kokoontuminen messun järjestystä ja luonnetta varten, vaikka sen osia onkin käytetty koko rippikoulun ajan.

Tärkeää on rakentaa jatkumo rippikoulusta seurakunnan muuhun toimintaan ja tarvittaessa luoda yhteistyössä maahanmuuttajien kanssa uutta toimintaa. Toimenpide-ehdotuksina on Aila Moilasan opinnäytetyössä (Moilanen 2005 s. 50) mm. raamattupiiri ja ruoanlaittopiiri, jossa valmistettaisiin luterilaisten kirkollisten juhla-aikojen (ja muidenkin suomalaisten juhlien) ruokia ja samalla paneuduttaisiin juhlien muuhun sisältöön. Nämä kaksi puolta voisi kenties yhdistää siten, että esim. kerran kuussa kokoonnuttaisiin raamattupiiriin ja kerran kuussa ruoka- ja juhkakulttuuripiiriin (viikon ajankohta voisi olla sama). Mukana olisi hyvä olla myös kantaväestöä, joka tulisi tutuksi.

Ryhmän voisi saada käyntiin seuraavan rippikoulun jälkeen, jolloin nykyinen rippikouluryhmä saisi mahdollisuuden jatkaa ja samalla kutsutaan aiempien rippikoulujen kävijöitä mukaan.

Opiskelumateriaali: Katekismus, Raamattu, Virsikirja (myös Detshkii Salmii –Lasten Virsi venäjäksi), Tuomaslauluja, esim. Ahaa –kalvosarja, Elämä kutsuu – aikuisrippikoulukirja, Jeesus-video sekä vastailmestyvä Ulkomaalaistyön rippikoulukirja.

5. Verkosto- ja yhteistyö sekä 6. Resurssointi

Rippikoulun aloittaminen sujui aikaisempaa huomattavasti verkkaisemmin. 28.09. lähetin 17 kirjettä maahanmuuttajakoteihin (kaksi Hyrynsalmella). Ensimmäisen kerran kokoonnuimme 05.10. jolloin paikalla oli ryhmän vetäjät ja 4 maahanmuuttajaa. Uusia henkilötietoja ja osoitteita saimme ryhmästä ja niinpä lähetin vielä 5 kirjettä. Osa kirjeen vastaanottaneista tulikin mukaan lisäksi ryhmän opettajista vs. kanttori onnistui kutsumaan kaksi henkilöä mukaan.

Yhteistyötä ryhmän kokoamiseksi on tehty mm. kotouttamisryhmän sekä maahanmuuttajien koulutusryhmien vetäjien että aikaisempien rippikouluun osallistuneiden kanssa. Uutena ongelmana koettiin Kainuun Maakunta-kuntayhtymän ammatillisen kurssituksen siirtyminen Suomussalmi-opistolta Kajaaniin. Esim. lähihoitajiksi kurssitettavat käyvät päivittäin yli 220 km matkan, joten päivät muodostuvat varsin raskaiksi ja yksi ryhmään aikoneista jäikin tämän vuoksi pois. Seurakunnan työntekijöistä hankkeessa ovat mukana vs. kanttori, joka itsekin maahanmuuttaja; vs. diakoni, jonka virkanimike kansainvälisen työn sihteeri (lähetys ja kansainvälinen diakonia) sekä papeista hankkeen vetäjä, jolla päävastuualueenaan lapsi- ja perhetyö maahanmuuttajarippikoulujen lisäksi.

Resurssiongelmia tuottaa aika ajoin torstaipäivän runsas tapahtumien kirjo sekä papin, kanttorin että myös diakonin ohjelmassa, mikä vaikuttaa myös valmistautumiseen. Ainoa ”vapaa” vaihtoehto torstai-iltapäivälle olisi ollut perjantai, joka jäi sekä vetäjien että ryhmäläisten esittämänä pois. Tuolloin vastaan olisivat tulleet myös käytännölliset tilakysymykset.

Ryhmän kokoamisessa käytettiin apuna myös paikallislehti Ylä-Kainuussa ollutta rippikoulun alkamiseen liittynyttä tiedotetta. Lehden päätoimittaja ilmaisi lehden kiinnostuksen palata aiheeseen haastatteluilla joko jonakin kokoontumisiltana tai ryhmän konfirmaatiossa. Yhteisenä ajatuksena oli tuoda maahanmuuttajien elämää esille tavalla, joka ei olisi ongelmalähtöinen vaan kannustava.

Maahanmuuttajatyö on nyt niin kirkossa kuin myös Kuopion hiippakunnassa ”in”, keskeisesti esillä. Hiippakuntamme Capitol-lehti 3/2006 oli omistettu tälle aihepiirille. Mainitussa julkaisussa oli pyydetty kolumni myös Suomussalmelta teemalla ”Venäläiset valloittavat Suomen”. (Kolumni liitteenä). Samaa aihepiiriä käsitteli myös Suomussalmen ansiokas kesäteatteriesitys ”Onni tulee Pietarista”, joka käsikirjoitus on tilattu tulevaksi kaudeksi moniin teattereihin.

7. Kehittämishankkeen arviointi

Huolimatta rippikoulun keskeneräisyydestä (takana 6 kokoontumista) on havaittavissa varsin onnistunut ryhmäytyminen ja ryhmän ilmapiiri. Asioiden käsittelyä on hidastanut ryhmäläisten ennakko-odotuksia heikompi suomen kielen taito. Ryhmän (8) kahdeksasta jäsenestä vain viisi puhuu ja ymmärtää suomea, näin ollen venäjänkielisen materiaalin käyttö ja venäjänkielisen opettajan osuus kasvaa. Kolme ryhmäläistä on tullut Suomeen v. 2006.

Ryhmän kokoontumisajaksi ajattelimme aluksi torstaita 16.30, mutta aika tarkentui

17:een. Jakson mitta on n. 1 ½ – 2 tuntia, paikkana toimii Suomussalmen kuntakeskuksessa Ämmänsaaren kirkon kokoustila sekä tarvittaessa ”kolme korin” mallissa käytämme sakraalitilaa srk-salissa tai Ämmänsaaren kirkkoa, joka on samassa yhteydessä. Useimmille ryhmäläisille paikka on kävelymatkan päässä Konfirmaation ajankohtaa (alun perin suunniteltu 10.12.) on siirretty sekä ryhmän täydentymisen että myös rippikoulun pitenemisen vuoksi. Yhtenä vaikuttavana tekijänä on Ämmänsaarella järjestettävien jumalanpalvelusten vähäisyys joulun edellä muiden - kuten Kauneimmat joululaulut -tapahtumien - vuoksi. Konfirmaation ajankohta on kynttilänpäivänä 04.02.2007 (mikä osaltaan paremmin täyttää RKS-01 tavoitteetkin). Rippikoulusuunnitelma on osaltaan elänyt suunnitteluvaiheen (tässä raportissa edellä) ja toteuttamisvaiheen välillä, aikataulutettu ohjelma on tämän raportin liitteenä.

Paljon hyötyä jo tässä vaiheessa on ollut venäjänkielisen työn papin Erkki Jokisen raamattuaineistoon liittyvistä kalvopohjista. Käytössä olevat venäjän- ja suomenkieliset Katekismukset täydentävät toisiaan. Opettelemme uskontunnustuksen ja Isä meidän -rukouksen suomeksi, mutta tärkeää on saada tarkasti selville, mistä tekstit puhuvat, tässä venäjänkielinen Katekismus on avuksi. Myös Tampereen venäjänkielisen rippikoulun (Sari Peltonen – Sinikka Kulkuj) idea käyttää Jeesus-filmiä on otettu huomioon.

Virsi- ja laulumateriaalia on toivottu opeteltavan suomeksi, koska siten voi oppia myös kieltä ja laulujen tekstit jäävät elämään ja helpottavat muistamista. Useimpien laulujen rinnalla olemme käyttäneet venäjänkielistä versiota samalla tavoin kuin Katekismustakin.

Aikaisempien rippikoulujen ohjaamina tärkeä tutustumis- ja taustajakso karttatehtävin tuntui olevan mieluisa. Ainoaksi ongelmaksi paljastui ”laaja Venäjänmaa”, jonka koostaminen piirtoheittimen kalvokartaksi oli haasteellista.

Kirkkokuntien erot ja niiden historiallinen sukupuu nousivat ryhmän toiveissa esille jo ennen kuin siihen ohjelman rakenteen puitteissa oli ehdittykään. Oli helppoa jatkaa seuraavalla kerralla. Papin ollessa yhden kerran poissa ryhmästä kanttori hoiti innostuneesti messu- ja jumalanpalvelusaineiston opetusta. Kysymyksiä jäi selviteltäväksi tulevillekin kerroille. Tuona kertana koko illan opetus tapahtui venäjäksi, mikä antoi enemmän aikaa aiheen käsittelylle tulkkauksen puuttumisen sijaan. Samalla syntyi opettajille tarvetta selvittää jumalanpalvelusanaston ja liturgisten esineitten ym. ilmaisujen vastaavuutta suomen ja venäjänkielellä. Messuopetusilta tapahtui alkuperäisestä poiketen jo neljännellä kerralla, mutta se tarjoaa paremmin mahdollisuuden omatoimisten jumalanpalveluskäyntien toteuttamiseen.

Ryhmän aikaisempaa pienempi koko antaa turvallisuutta, mutta edelleen tarjoaa

mahdollisuuksia joko parityöskentelyyn tai ryhmän jakamiseen puoliksi tai kolmen vetäjän erillisporinaryhmiksi.

Kansainvälisentyön sihteeri on toiminut sekä hengellisenä ohjaajana että ryhmän kiinteittäjänä (osaa kohtuullisesti venäjää). Jatkossa tulevat diakoniaan ja kirkon missionaarisuuteen liittyvät aiheet nivELYTYVÄT parhaiten hänen johdettavakseen, hän ei ole kuitenkaan aivan jokaisella kerralla ryhmässä mukana.

Ryhmän kokoaminen tuotti tällä kertaa enemmän työtä kuin aiemmin, mutta samalla yllätti myös tietoisuuteen tullut maahanmuuttajien jatkomuutto. Osa edellisvuonna saaduista henkilö- ja osoitetiedoista oli jo vanhentuneita. Juuri 07.11.2006 päivätyn tilastotiedustelun mukaan Suomussalmen srk:n läsnäoleva väestö on vähentynyt vuoden alusta jo 225 hengellä (v 2006 alussa 9421) 9196:n. Ulkomaan kansalaisia on 8 m ja 25 n yhteensä 33 henkeä ja tämän lisäksi kielellistä vähemmistöä 3 henkeä.

Maahanmuuttajaperheiden lapset nimetään lähes poikkeuksetta kastetilanteessa suomenkielisiksi. On kuitenkin pääteltävissä, että jo kirkkoon liittyneitä on muuttanut seurakunnasta (v. 2004 lopussa 46 henkeä, joilla muu kieli kuin suomi). Seurakunta, kunta ja koko Kainuu elää erittäin voimakasta muutosta, joka heijastuu monin tavoin myös maahanmuuttajatyöhön. Vuoden 2005 Suomussalmella syntyneistä lapsista n. 10 % syntyi maahanmuuttaja- tai kaksikulttuurisiin perheisiin.

Merkittävänä haasteina ymmärrän jatkossa olevan niiden maahanmuuttajien tavoittamisen, jotka ovat jo löytämässä oman paikkansa suomalaisyhteisössä. Jääkö kirkko etäiseksi ja vaille merkitystä, löytyykö uskallusta rippikouluun sen jälkeen, kun ryhmätilanteet esim.työvoimatoimiston järjestämässä koulutuksessa ovat takanapäin? Osa maahanmuuttaja(naisista) elää haja-asutusalueella kymmenien kilometrien päässä taajamasta, miten tukea ja kutsua heitä seurakunnan toimintaan?

Edelleen tarkoituksena on yrittää löytää tapoja, joilla jatkaa rippikoulussa alkanutta yhteyttä (asia oli esillä viimeksi seurakunnan 3-vuotiaiden syntymäpäivillä lokakuulla 2006). Saadun palautteen mukaan ryhmät on koettu tarpeellisiksi ja kirkon elämää sekä uskoa hoitaviksi, mutta onnistuuko jonkin uuden toiminnan aloittaminen jää vielä nähtäväksi. Sopivana yhdyshenkilönä voisi ensisijaisesti toimia kansainvälisentyön diakoni yhdessä papin ja vs. kanttorin kanssa.